

Masa Tenisi ve Wushu Sporcularının Spora Katılım Güdülerinin İncelenmesi

Veysel TEMEL

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Araştırma Makalesi

Öz

Bu araştırmanın amacı, üniversite takımlarında oynayan masa tenisi ve wushu sporcularının spora katılım güdülerinin çeşitli değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymaktır. Araştırmanın modeli, nicel araştırma yöntemlerinden betimsel niteliktedir. Araştırma grubunu Türkiye Üniversiteler Masa tenisi (118 Sporcu) ve Wushu (171 Sporcu) şampiyonasına katılan toplam 289 sporcu oluşturmaktadır. Araştırmaya katılanların spora katılım güdü düzeylerinin belirlenmesi amacıyla Gill ve ark. (1983) tarafından geliştirilen ve Oyar ve ark. (2001) tarafından geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılan Spora Katılım Güdüsü Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde Kruskal Wallis-H testi ve Mann Whitney-U testi kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS (Statistical package for social sciences) paket programı kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin spora katılım güdü toplam puan ortalamaları, spora katılım güdüsü alt boyutlarından başarı, fiziksel uygunluk, takım ruhu, arkadaş, eğlence, yarışma, beceri gelişimi ve aktif olma puan ortalamaları yüksek seviyelerde olduğu söylenebilir. Kişisel özelliklere göre ise sporcuların spora katılım güdüsü toplam puan ve alt boyutlarından başarı ve beceri gelişimi düzeylerinin spor branşı ve spor yapma süresi değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık bulunurken, cinsiyet, yaş, sınıf ve boş zaman değerlendirmekte güçlük çekme değişkenlerine göre anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Anahtar sözcükler: Spora Katılım Güdüsü, Sporcu

Analyzing of the Table Tennis and Wushu Athletes' Participation of the Motivation Ques

Abstract

The aim of this study is to reveal whether the participation of the motivation ques of the Table Tennis and Wushu athletes playing at university teams differ according to the various variables. The research model is descriptive model. The research group consists of a total of 289 athletes participating in Turkish Universities Table tennis (118 Athletes) and Wushu (171 Athletes) championships. In order to determine the level of the participation of the motivation ques of athletes in the survey, the Sport Participation Motivation Scale which was developed by Gill et al. (1983) and conducted validity and reliability studies by Oyar et al. (2001) was used. Kruskal Wallis-H test and Mann Whitney-U test were used in analysis. SPSS (Statistical package for social sciences) package programme was used so as to evaluate data and finding estimated values. It can be said that the average of the total points of students' motivation of the participation in sports, average of the achievement point from sub dimensions' motivation of the participation in sports, average of the physical fitness point, average of the team spirit point, average of the friend point, average of the entertainment point, Average of the competition point, average of the skill development point and Average of being active point were high levels. According to personal characteristics, meaningful difference was found in the skill development from sub dimentions and total motivation of the participation in sports of the athletes according to the Sports branch and duration of sports and variables, but not found statistically meaningful difference according to the gender, age, class, and leisure time variables.

Keywords: *Participation of Motivation Ques, Athlete*

Giriş

Son zamanlarda spor psikolojisi alanındaki araştırmacıların, çocuk ve genç sporuna olan ilgi ve alakanın artması ile birlikte, genç sporu kapsamında antrenör tutumu, davranışı, genç sporcuların kişilik özellikleri, yarışma kaygıları gibi konularla ilgili bir çok araştırma yapılmıştır (Oyar, Aşçı, Çelebi & Mülazımoğlu, 2001). Bununla birlikte, geçmiş yıllardan günümüze kadar gençleri bu tür sporlara katılmaya yönlendiren asıl nedenleri araştırmak olan ve genç sporuna ilgi duyan araştırmacıların odak noktası haline gelmiştir. Özellikle spora katılım güdüsü kavramı, gençlik sporunda incelenmesi gereken bir kavram olarak belirlenmiş ve temel olarak spora ve fiziksel etkinliğe katılan bireyleri etkinliklere katılmaya yönlendiren nedenleri tanımlamak ve bu nedenleri sınıflandırmak amacı ile bir çok çalışma yapılmıştır (Oyar, Aşçı, Çelebi & Mülazımoğlu, 2001). Spora katılım güdülenmesi ile yapılan araştırmaların ve elde edilen verilerin liderlere, idarecilere ve antrenörlere program hazırlamada faydalı olacağı ve bu sayede antrenörlerin etkinliklere katılımlarda bireylerin ihtiyaçlarını karşılayabileceği; ihtiyaçları belirlenen ve bu doğrultuda etkinliğe yönlendirilen bireylerin psikolojik ve motorsal gelişimine olumlu etkide bulunacağı belirtilmiştir (Oyar, Aşçı, Çelebi & Mülazımoğlu, 2001).

Spor; insanlar arası ilişkilerin gelişmesine ve toplumsal katılımın artmasına hizmet eder. Aynı zamanda kişiler arasında iş birliğini ve dayanışmayı da artırır (Açıkada, 1994). Sporun toplum içerisinde önemi gün geçtikçe artmaktadır (Duman, 2009). Spor, kişinin toplumsal uyumu, ruh ve beden sağlığı, yarışma kazanma öğelerini içermekte, kişiliğin oluşumu ve gelişimi yönünden eğitimcilerin önerdikleri bir disiplin, kitlelerin çok beğendiği bir seyir, enerjiyi biçimlendirmek ve dengeli, mücadeleci bir anlayış

uyandırmak için yöneticilerin kullandıkları bir yöntem, insana haz ve doyum veren bir oyun güdüsünün gelişmiş kurallara bağlanmış şeklidir (Fişek, 1978).

Spora katılım nedenleri bireyden bireye farklılık göstermektedir. Scanlan, Stein ve Ravizza (1989), spora katılımda öğrenmenin ve oyundan zevk almanın çok önemli bir rolü olduğunu ortaya koymuştur (Scanlan ve ark., 1989). Bu bağlamda gençlerin, becerilerini geliştirmek ve yeni beceriler öğrenmek için spora katılım gösterdikleri bilinmektedir (Gill ve ark., 1986). Spor ortamında da spora katılımı, devamlılığı ve performansı etkileyen pek çok faktör bulunmaktadır. Spora yönelmede bireyler için oyun, sağlık, statü veya performans gibi kavramlar önemli olabilmektedir. Spora yönelme kadar sporda süreklilikte ve başarı grafiğinde de motivasyon önemli bir rol oynamaktadır (Tiryaki, 2000).

Sporun içerisinde bulunan kazanma ve kaybetme ihtimalleri, sporcularda psikolojik baskıya neden olmakta ve bu baskıdan kurtulabilmek için kendilerini en iyi hissedeabilecekleri duruma getirmeleri gerekmektedir. Bu nedenle sporcuların becerilerini en üst seviyeye getirmesi ve başarımlarını en üst seviyede tutma zorunlulukları vardır (Bakker ve ark., 1990). Becerilerini geliştirmek için de düzenli bir şekilde antrenman yapmaları gerekmektedir. Bu durum sporcuları, sürekli olarak antrenman yapmaya iten güdülerinin (içsel veya dışsal) ve sağlam bir kişilik yapılarının oluşmasına sebep olmaktadır (Bakker ve ark., 1990).

Spora katılımın önem taşıdığı ülkemizde katılım nedenlerinin anlaşılması, üstün yetenekli sporcuların yönlendirilmesinde yeni metotlar geliştirilebilmesi bakımından önemlidir. Başta antrenörler olmak üzere beden eğitimi öğretmenleri, eğitici ve ailelerin, gençlerin spora katılımı konusunda bilinç düzeylerinin artmasını ve daha motivasyonel teknikler kullanarak yönlendirme yapmalarını sağlayabilir. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı, niversite wushu ve masa tenisi takımlarında oynayan öğrencilerin spora katılım güdülerini belirlemektir.

Yöntem

Bu araştırma, niversite takımlarında görev alan ğrencilerinin spora katılım güdülerini bazı değişkenlere göre yordayıcılığını incelemeyi amaçlayan betimsel bir çalışmadır. Betimsel yöntem var olan olay/olguyu araştırmacının müdahalesi olmadan tanımlamayı amaçlayan araştırma yöntemidir (Karasar, 1995). Betimsel alışmalar belirli bir grubun tipik özelliklerini tanımlamayı, belirli bir grupta yer alan insanların belirli durumlar karşısında nasıl davranışlar ortaya koyacaklarını kestirmeyi ve bu konuda çıkarımlar yapmayı hedefler (Borg- Gall, 1989).

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu; 10-14 Nisan 2017 tarihinde Antalya'da gerçekleştirilen Türkiye niversiteler Masa tenisi (118 Sporcu) ve Wushu (171 Sporcu) şampiyonasına katılan toplam 289 sporcu oluşturmaktadır. Araştırma leği, şampiyonanın yapıldığı yerde sporcularla yüz yüze görüşülerek gönüllülük esasına göre uygulanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırma ile ilgili belirlenen amaçlara ulaşabilmek için gerekli olan veri toplama araçları sırasıyla aşağıda verilmiştir:

Kişisel Bilgi Formu: Katılımcıların kişisel özellikleri hakkında bilgi toplamak ve araştırmanın bağımsız değişkenlerini oluşturmak amacıyla araştırmacı tarafından altı (Cinsiyet, Yaş, Branş, Sınıf, Spor yapma süresi ve Boş zamanlarınızı değerlendirmekte güçlük çekiyor musunuz?) maddeden oluşan bilgi formu hazırlanmıştır.

Spora Katılım Güdüsü Ölçeği (SKGÖ): Gill, Gross ve Huddleston (1983) tarafından geliştirilen orjinal ölçeğe, Türk popülasyonu için Oyar, Aşçı, Çelebi ve Mülazımoğlu (2001) tarafından geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Katılımcının spor ve egzersize katılımında hangi sebebin ne kadar etkili olduğunu ortaya çıkarmak için “çok önemli (1)”, “az önemli (2)” ve “hiç önemli değil (3)” şeklinde değerlendirilen ölçek, otuz maddeden ve sekiz alt boyuttan (Başarı/Statü, Fiziksel Uygunluk, Takım Ruhü, Arkadaş, Eğlence, Yarışma, Beceri Gelişimi, Hareket/Aktif Olma) oluşmaktadır. Ölçekten elde edilen düşük değerler o maddenin daha önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

Yapılmış olan bu çalışmanın, iç tutarlılık (Cronbach Alpha) güvenilirlik katsayıları toplam güdü için .88; spora katılım güdü alt boyutlarından Fiziksel uygunluk/Enerji Harcama için .64; arkadaş için .54; takım üyeliği/ruhu için .67; eğlence için .52; yarışma için .62; beceri gelişimi için .52; hareket/aktif olma için .62 ve Başarı/Statü için .70 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Verilerin çözüm ve yorumlanmasında spora katılım güdüsü toplam ve spora katılım güdüsü ölçeği alt boyutları (Başarı/Statü, Fiziksel Uygunluk/Enerji Harcama, Takım Üyeliği/Ruhu, Arkadaş, Eğlence, Yarışma, Beceri Gelişimi ve Hareket/Aktif Olma) için Kruskal –Wallis Testi ve Mann-Whitney U testi kullanılmış, anlamlılık düzeyi olarak $P < .05$ alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS 21 (Statistical Package for Social Sciences) paket programı kullanılmıştır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Bireylerin Spora Katılım Güdüsü Toplam Puan ve Alt Boyutlarına İlişkin One - Sample Kolmogorov-Smirnov Testi

	Toplam	Başarı	Fiziksel Uygunluk	Takım Ruhü	Arkadaş	Eğlence	Yarışma	Beceri Gelişimi	Hareket
N	289	289	289	289	289	289	289	289	289
Mean	40,252	7,0796	6,7370	5,4048	4,2630	5,3045	4,1938	3,5052	3,7647
Std. Deviation	8,0291	2,04224	1,80279	1,61335	1,25556	1,37841	1,34002	,85033	1,12423
Kolmogorov-Smirnov Z	2,458	3,278	3,786	3,678	3,739	3,868	3,889	6,775	5,546
p	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000

Tablo 1'e bakıldığında spora katılım güdüsü leği alt boyutlarından başarı, fiziksel uygunluk, takım ruhu, arkadaş, eğence, yarışma, beceri gelişimi, hareket ve spora katılım güdüsü toplam boyutlarına ilişkin One - Sample Kolmogorov-Smirnov Testi sonucuna göre tüm spora katılım güdüsü toplam boyutu ile alt boyutları $p < .05$ olduğu için normal dağılıma uygun olmadığı anlaşılmaktadır.

Bulgular

Araştırma Grubunun Kişisel zellikleri

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin veriler ve yorumları aşağıda verilmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan rneklem Grubunun Demografik zelliklerine İlişkin Dağılımı

Katılımcıların Kişisel zellikleri		n	%
Cinsiyet	Erkek	184	63,7
	Kadın	105	36,3
Yaş	17-18	111	38,4
	19-20	178	61,6
Branş	Wushu	171	59,2
	Masa Tenisi	118	40,8
Sınıf	1. Sınıf	77	26,6
	2. Sınıf	97	33,6
	3. Sınıf	58	20,1
	4. Sınıf	57	19,7
Spor Yapma Süresi	2 Yıl ve daha az	33	11,4
	3-5 Yıl	74	25,6
	6-8 Yıl	64	22,1
	9 yıl ve daha fazla	118	40,8
Boş Zaman Değerlendirmede Güçlük ekme	Her zaman	22	7,6
	Bazen	188	65,1
	Hiçbir Zaman	79	27,3

Tablo 2'ye göre cinsiyet değişkeni bakımından araştırma grubunun %63.7'si erkek %36.3' kadın katılımcıdan oluşmaktadır. Yaş değişkenine göre %38.4' 17-18 yaş ve %61.6'sı 19-20 yaş aralığındadır. Branş değişkenine göre %59.2'sini Wushu, %40.8'ini ise masa tenisi sporcuları oluşurmaktadır. ğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre %26.62'si 1. sınıf, %33.62'si 2. sınıf, %20.1'i 3. Sınıf ve %19.7'si 4. sınıftadır. Katılımcıların spor yapma süresi değişkenine göre %11.4' 0-2 yıl, %25.6'sı 3-5 yıl, % 22.1'i 6-8 yıl ve %40.8'i 9 ve üzeri yıldır. Son olarak katılımcıların %7.6'sı "her zaman", %65.1'i "bazen" boş zaman değerlendirmede güçlük çekerken, %27.3' "hiçbir zaman" güçlük çekmemektedir.

Tablo 3. Spora Katılım Güdüsü Toplam Puan ve Alt Boyut Düzeylerine İlişkin Sonuçları

	n	Ort.	Ss	Min	Max
Başarı/Statü	289	7,08	2,04	5,00	13,00
Fiziksel Uygunluk	289	6,74	1,80	5,00	14,00
Takım Ruhu	289	5,40	1,61	4,00	12,00
Arkadaş	289	4,26	1,25	3,00	8,00
Eğlence	289	5,30	1,38	4,00	11,00
Yarışma	289	4,19	1,34	3,00	9,00
Beceri Gelişimi	289	3,50	,85	3,00	8,00
Hareket/Aktif Olma	289	3,76	1,12	3,00	9,00
Toplam	289	40,25	8,03	30,00	68,00

Tablo 3’de katılımcıların toplam spora katılım güdüsü boyutuna ait puan ortalamasının Ort.= 40.25 ile orta seviyenin üzerinde olduğu, spora katılım güdüsü alt boyutlarından başarı duygusu puanının Ort.= 7.08 ile yine orta düzeyin üzerinde, fiziksel uygunluk alt boyut puanının Ort.= 6.73 ile yüksek, takım ruhu alt boyut puanının Ort.= 5.40 ile yüksek, arkadaşlık alt boyut puanının Ort.= 4.26 ile yüksek, eğlence alt boyut puanının Ort.= 5.30 ile yüksek, yarışma alt boyut puanının Ort.= 4.20 ile yüksek, beceri gelişimi alt boyut puanının Ort.= 3.50 ile yüksek ve aktif olma alt boyut puan ortalamasının Ort.= 3.77 ile oldukça yüksek seviyede olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4. Branş Değişkenine Göre Spora Katılım Güdüsü Toplam Puan ve alt boyutlarına İlişkin Mann Whitney U Test Sonuçları

		N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	Z	p
Başarı	Wushu	171	148,05	25316,50	9567,50	-,762	,446
	Masa Tenisi	118	140,58	16588,50			
Fiziksel Uygunluk	Wushu	171	141,78	24244,00	9538,00	-2,047	,418
	Masa Tenisi	118	149,67	17661,00			
Takım Ruhu	Wushu	171	136,99	23425,50	9666,50	-2,047	,041*
	Masa Tenisi	118	156,61	18479,50			
Arkadaş	Wushu	171	142,53	24372,50	9666,500	-,630	,529
	Masa Tenisi	118	148,58	17532,50			
Eğlence	Wushu	171	141,98	24278,00	9572,00	-,770	,441
	Masa Tenisi	118	149,38	17627,00			
Yarışma	Wushu	171	142,06	24292,00	9586,00	-,756	,450
	Masa Tenisi	118	149,26	17613,00			
Beceri Gelişimi	Wushu	171	134,00	22914,00	8208,00	-3,254	,001*
	Masa Tenisi	118	160,94	18991,00			
Aktif Olma	Wushu	171	142,60	24384,50	9678,50	-,658	,510
	Masa Tenisi	118	148,48	17520,50			
Toplam	Wushu	171	143,09	24468,00	9762,00	-,469	,639
	Masa Tenisi	118	147,77	17437,00			

*p<.05

Tablo 4’de katılımcıların spora katılım güdüsü toplam boyutu ve güdü duygusu alt boyutlarına ait puan ortalamalarının branş değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı Mann-Whitney U testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda; takım ruhu alt boyut puan ortalamaları branş değişkenine göre Wushu sporu yapanların Ort.=136,99, Masa Tenisi

yapan bireylerin ise Ort.=156,61 olarak elde edilmiştir. Takım ruhu alt boyutu açısından branş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur (U:9666,5; p:0,041<0,05).

Beceri gelişimi alt boyut puan ortalamaları branş değişkenine göre Wushu sporu yapanların Ort.= 134,00 masa tenisi oynayan bireylerin ise Ort.=160,94 olarak elde edilmiştir. Beceri gelişimi alt boyutu açısından branş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur (U:8208,0 p:0,001<0,05).

Tablo 5. Spor Yapma Süresi Değişkenine Göre Spora Katılım Güdüsü Toplam Puan ve alt boyutlarına İlişkin Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

		N	Sıra	Sd	X2	p	Fark
Başarı	0-2 Yıl	33	105,18				1-2
	3-5 Yıl	74	151,97	3	11,308	,010*	1-3
	6-8 Yıl	64	162,32				
	9 ve +	118	142,37				1-4
Fiziksel Uygunluk	0-2 Yıl	33	137,42				
	3-5 Yıl	74	152,99	3	1,165	,761	-
	6-8 Yıl	64	145,29				
	9 ve >	118	141,95				
Takım Ruhu	0-2 Yıl	33	133,35				
	3-5 Yıl	74	161,99	3	5,492	,139	-
	6-8 Yıl	64	147,43				
	9 ve >	118	136,28				
Arkadaş	0-2 Yıl	33	124,41				
	3-5 Yıl	74	153,26	3	3,897	,273	-
	6-8 Yıl	64	153,20				
	9 ve >	118	141,13				
Eğlence	0-2 Yıl	33	127,42				
	3-5 Yıl	74	157,53	3	3,528	,317	-
	6-8 Yıl	64	144,80				
	9 ve >	118	142,17				
Yarışma	0-2 Yıl	33	128,83				
	3-5 Yıl	74	152,03	3	3,520	,318	-
	6-8 Yıl	64	155,17				
	9 ve >	118	139,60				
Beceri Gelişimi	0-2 Yıl	33	133,33				
	3-5 Yıl	74	156,23	3	6,268	,099	-
	6-8 Yıl	64	154,91				
	9 ve >	118	135,85				
Aktif Olma	0-2 Yıl	33	122,24				
	3-5 Yıl	74	156,00	3	4,682	,197	-
	6-8 Yıl	64	144,39				
	9 ve >	118	144,80				
Toplam Güdü	0-2 Yıl	33	112,12				1-2
	3-5 Yıl	74	160,85	3	9,237	,026*	1-3
	6-8 Yıl	64	154,59				
	9 ve >	118	139,06				

*p<.05

Tablo 5’de katılımcıların spora katılım güdüsü toplam puan ve alt boyutlarına ait puan ortalamalarının spor yapma süresi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı Kruskal-Wallis testi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda; başarı duygusu alt boyutu açısından spor yapma süresi değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur ($X^2= 11,308$; $p<0,05$). Başarı duygusu alt boyut puan ortalaması spor yapma süresi değişkenine göre 0-2 yıl spor yapan katılımcılarda Ort.= 105,18; 3-5 yıl spor yapanlar için Ort.= 151,97; 6-8 yıl spor yapanlar için Ort.= 162,32; 9 ve üzeri spor yapmış olanların ise Ort.= 142,37 olarak elde edilmiştir.

Spora katılım güdüsü toplam açısından spor yapma süresi değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmuştur ($X^2= 9,237$ $p<0,05$). Spora katılım güdüsü toplam puan ortalaması spor yapma süresi değişkenine göre 0-2 yıl spor yapan katılımcılarda Ort.= 112,12; 3-5 yıl spor yapanlarda Ort.= 160,85; 6-8 yıl spor yapanlarda Ort.= 154,59; 9 ve üzeri spor yapmış olanlarda ise Ort.= 139,06 olarak elde edilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Üniversite takımlarında oynayan masa tenisi ve wushu sporcularının spora katılım güdüsü toplam puan ortalaması ve alt boyutlarından başarı alt boyutu ortalaması “orta” seviyede, fiziksel uygunluk, takım ruhu, arkadaş, eğlence, yarışma ve beceri gelişimi alt boyutları “yüksek” seviyede ve aktif olma alt boyutu ise “oldukça yüksek” seviyede olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla spor yapan katılımcıların sporu seçerken tüm sebepleri göz önünde bulundurmalarına rağmen daha çok aktif yada hareketli olmak için seçtikleri anlaşılmaktadır. Gould ve ark. (1985), genç yüzücülerin “eğlence, fitness, beceri geliştirme ve takım ruhundan” dolayı spora katıldıklarını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan sporcuların spora katılım güdüsü toplam düzeyleri ve alt boyut düzeyleri incelendiğinde; cinsiyet, yaş, öğrenim gördükleri sınıf ve boş zaman değerlendirilmede güçlük çekme değişkenleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Yapılan literatür taramasında, bu sonuçları destekler nitelikte bazı çalışmalara rastlanmıştır. Karaç (2017) ve Kılınc ve ark. (2011) sporcuların spora katılım güdü düzeylerini inceledikleri çalışmalarında, cinsiyet açısından bir farklılık olmadığını belirlemiştir.

Buna göre Wushu sporu yapan sporcuların Masa tenisi sporuyla uğraşan sporculara oranla daha fazla takım ruhu için orada oldukları sonucuna varılabilir. Yine Wushu sporuyla uğraşan sporcuların masa tenisiyle uğraşan sporculara göre bu branşı seçme sebeplerinin daha çok becerilerini geliştirmek olduğu anlaşılmaktadır. Şirin ve ark. (2008) tarafından yapılan çalışmaya göre, takım spor ile ilgilenen sporcuların “Yarışma ve Arkadaşlık” puanlarının bireysel spora katılanlara göre daha yüksek olduğunu tespit etmişlerdir. Spor türü bazında farklılık olması bu çalışmayı destekler niteliktedir. Yine Gould ve ark. (1985) tarafından yüzücüler üzerinde yapılan araştırmaya göre sporcuların becerilerini geliştirmek, eğlenmek ve alanında yükselmek en önemli nedenler arasında dır. Bu sonuçlar çalışmaya katılan uzak doğu sporlarıyla uğraşan sporcuların dışsal güdülerden (sosyal kabul, ödüller, bedensel zorlama) daha çok içsel güdülerle (kendini

tanıma, kendini tatmin etme, aktiviteden alınan zevk) hareket ettiğini ortaya koymaktadır.

Sporcuların spor yapma süresi değişkeni sonucuna göre spora katılma güdüsü spora yeni başlayanların diğerlerine göre oldukça yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Yine başarı boyutunda 0-2 yıl arası spor yapanların 3-5, 6-8 ve 9 ve üzeri yıl spor yapanlara göre daha başarıyı düşünerek bu sporları yaptıkları sonucuna varılabilir. şirin ve Hamamioğlu'nun (2007) yapmış olduğu çalışmaya göre spora başlama süresine göre sporcuların spora katılım motivasyonlarının "başarı/statü", "takım yeliği/ruhu" ve "fiziksel uygunluk/enerji harcama" alt boyutlarında farklılaştığı bulunmuştur. Bu sonuçlar, yapılan çalışmanın bazı alt boyutlarıyla paralellik gösterirken bazı boyutları için paralellik göstermemektedir.

Sonuç olarak; çalışmaya katılan sporcuların orta seviye spora katılım güdüsü ile başarı güdüsüne sahip oldukları ve spora katılım güdüsü alt boyutlarından fiziksel uygunluk, takım ruhu, arkadaş, eğlence, yarışma ve beceri gelişimi düzeylerinin ise yüksek seviyede olduğu belirlenmiştir.

Bu alanda farklı branşlarda spor yapan kişilere de bu tür çalışmaların uygulanması ve farklı değişkenler arasında ilişkiyi inceleyen daha fazla çalışmanın yapılması gerekmektedir. Çünkü ilgili alan yazında ampirik çalışmaların eksikliği elde etmiş olduğumuz bulguların yorumlanmasını zorlaştırmıştır.

Yazar Notu

Bu araştırma, 23-26 Kasım 2017 tarihinde Manisa'da düzenlenen "Dünya Spor Bilimleri Araştırmaları Kongresi"nde sözel bildiri olarak sunulmuştur.

Yazışma Adresi (Corresponding Address):

Dr. Veysel TEMEL

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Karaman

E-posta: veyseltemel@kmu.edu.tr

Kaynaklar

1. **Açıkada, C.** (1994). Sporda Başarı. *Bilim Teknik Dergisi*, 1, 46-50.
2. **Bakker, F. C, Whiting, H. T. A., & Van Der Brug, H.** (1990). *Sport psychology: concepts and applications*. New York: John Wiley and Sons; 36.
3. **Borg, W. R. & Gall, M.** (1989). *Educational research: An introduction*. New York: Longmen, p.939.
4. **Duman, U.** (2009). *Spor yapan ve yapmayan ergen öğrencilerin stresle başa çıkma düzeylerinin karşılaştırılması*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, Kayseri.
5. **Fişek, K.** (1978). *Karşılaştırmalı spor yönetimi*. Ankara: 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi Ders Notları (Teksir).
6. **Gill, D. L., Gross, J. B., & Huddleston, S.** (1983). Participation motivation in young sports. *International Journal of Sport Psychology*, 1-14, 52-55
7. **Gould, D., Feltz, D., & Weiss, M.** (1985). Motives for participation in competitive youth swimming. *International Journal of Sport Psychology*, 16, 126-140.
8. **Karaç, Y.** (2017). *Sporcu Eğitim Merkezlerindeki Atletizm Branşı Öğrenci-Sporcuların Başarı Algıları ile Spora Katılım Güdülerinin İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hitit Üniversitesi, Çorum.
9. **Karasar, N.** (1995). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık, 292.
10. **Kılınç, M., Ulucan, H., Kaya, K., & Türkçapar, Ü.** (2012). Takım sporu yapanların motivasyon düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 191-206.
11. **Oyar, Z. B., Aşçı, H. F., Çelebi, M., & Mülazımoğlu, Ö.** (2001). Spora katılım güdüsü ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *H.Ü. Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2), 21-23.
12. **Scanlan, T. K., Stein, G. L., & Ravizza, K.** (1989). An in-depth study of former elite figure skaters: II. sources of enjoyment. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 11, 65-83.
13. **Şirin, E. F., & Hamamioğlu, Ö.** (2007). Uzak doğu spor branşlarındaki (taekwondo, karate, judo) sporcu gençlerin spora katılım motivasyonlarının belirlenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2), 29-42.
14. **Şirin, E. F., Çağlayan, H. S., Çetin, M. Ç. & İnce, A.** (2008). Spor yapan lise öğrencilerinin spora katılım motivasyonlarına etki eden faktörlerin belirlenmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 98-110.
15. **Tiryaki, Ş.** (2000). *Spor psikolojisi*. Ankara: Eylül Kitap ve Yayınevi, 150-157.